

Hệ thống bảo hiểm Shebao

Hệ thống nhà nước Shebao (社保 shèbǎo) nằm trong cấu trúc "năm bảo hiểm, một quỹ". Mọi người lao động có hợp đồng hợp pháp đều được tham gia, kể cả chuyên gia nước ngoài tại Trung Quốc đại lục.

5 + 1

五险一金 wǔ xiǎn yī jīn — năm loại bảo hiểm bắt buộc cộng quỹ tích lũy nhà ở. Người sử dụng lao động tính toán và nộp; mức đóng gắn với tiền lương.

Năm loại bảo hiểm

- ✓ Hưu trí — lương hưu sau 15 năm đóng
- ✓ Y tế — điều trị và thuốc trong danh mục nhà nước
- ✓ Thất nghiệp — trợ cấp khi đủ thời gian đóng
- ✓ Tai nạn lao động — bồi thường khi xảy ra tai nạn
- ✓ Thai sản — chi trả trong thời gian nghỉ sinh

Quỹ nhà ở và bảo hiểm tư nhân

Quỹ nhà ở (公积金 gōngjījīn)

Cấu phần thứ sáu chỉ bắt buộc với công dân Trung Quốc và người có "thẻ xanh". Với người nước ngoài, thông thường không phát sinh khoản này — nhờ đó chi phí thấp hơn so với nhân sự bản địa.

Bảo hiểm tư nhân bổ sung

Shebao chỉ chi trả theo danh mục nhà nước và tại các cơ sở được chỉ định. Phòng khám tư và vận chuyển cấp cứu do doanh nghiệp bù đắp bằng bảo hiểm thương mại.

Có bắt buộc đóng không và ở đâu

Quy định năm 2011 đặt người nước ngoài ngang hàng với lao động bản địa. Nhưng việc quản lý được giao cho địa phương — cả tính bắt buộc lẫn mức đóng đều phải kiểm tra theo đúng thành phố nơi ký hợp đồng.

Thành phố / khu vực	Chế độ áp dụng cho người nước ngoài
Bắc Kinh, Thiên Tân, Thâm Quyển, Tô Châu, Thanh Đảo	Bắt buộc
Thượng Hải	Trước đây theo thỏa thuận — nay siết chặt
Quảng Châu, Phật Sơn	Cho phép thương lượng điều kiện

Lưu ý

Xu hướng những năm gần đây là siết chặt dần. Không tồn tại "quy tắc chung cho toàn Trung Quốc".

Hiệp định miễn trừ

Hiệp định miễn trừ

Các hiệp định song phương miễn cho lao động biệt phái (secondment) một phần khoản đóng, nhằm tránh nộp hai lần.

Các nước:

Đức, Hàn Quốc, Nhật Bản, Pháp, Thụy Sĩ, Canada, Hà Lan, Tây Ban Nha và một số nước khác.

Không có hiệp định — đóng đầy đủ

Công dân các nước chưa ký hiệp định phải đóng shebao toàn phần. Ngay cả với nước đối tác, phần miễn trừ thường không bao gồm bảo hiểm y tế.

Tỷ lệ và căn cứ tính đóng

Gần như toàn bộ gánh nặng thuộc về người sử dụng lao động. Tỷ lệ chính xác do từng địa phương ấn định — các con số dưới đây chỉ mang tính tham chiếu, không phải mức cố định.

Loại bảo hiểm	Người sử dụng lao động	Người lao động
Hưu trí	~16%	8%
Y tế	~9–10%	~2%
Thất nghiệp	~0,5–1%	~0,2–0,5%
Tai nạn lao động	~0,2–2%	—
Thai sản	~0,5–1%	—

≈ 1/3 quỹ lương

Các khoản đóng bắt buộc của doanh nghiệp làm quỹ lương tăng thêm khoảng một phần ba.

Biên độ căn cứ đóng

Biên độ căn cứ đóng

Khoản đóng không tính trên lương danh nghĩa mà trên mức căn cứ — tiền lương bình quân tháng của năm trước, giới hạn trong khoảng 60%–300% mức bình quân của địa phương.

Phần lương "vượt trần" không tính vào căn cứ: với trần 30.000 ¥, thu nhập 50.000 ¥ chỉ bị tính đến ngưỡng đó. Điều này làm giảm đáng kể gánh nặng thực tế đối với các mức lương cao.

Đăng ký, hoàn trả và sai sót

- 1 Nhận giấy phép lao động
- 2 Đăng ký với cơ quan bảo hiểm địa phương trong vòng 30 ngày
- 3 Trích nộp hàng tháng cùng kỳ trả lương

Lưu ý

Từ cuối năm 2024, dữ liệu đang được tích hợp vào thẻ an sinh xã hội thống nhất — hồ sơ đóng bảo hiểm ngày càng gắn chặt với việc gia hạn giấy phép lao động và thẻ cư trú.

Hoàn trả khi rời Trung Quốc

Nếu người nước ngoài rời đất nước trước tuổi nghỉ hưu mà chưa đủ 15 năm đóng, có thể rút phần đóng góp cá nhân từ tài khoản hưu trí hoặc phong tỏa tài khoản cho đến khi quay lại.

Không được hoàn trả

phần đóng của doanh nghiệp và một phần số dư trên tài khoản y tế. Hãy tính đến điều này khi thiết kế gói đãi ngộ.

Sai sót và điểm cốt lõi

Những sai sót thường gặp của doanh nghiệp:

- ⚠ Dựa vào quy tắc "chung cho cả Trung Quốc" thay vì chế độ của thành phố
- ⚠ Khai thấp căn cứ đóng — tính từ lương mà bỏ qua biên độ
- ⚠ Bỏ lỡ thời hạn đăng ký 30 ngày
- ⚠ Quên nghĩa vụ đóng cho nhân sự của văn phòng đại diện

Điểm cốt lõi

Việc đóng là bắt buộc, nhưng mức đóng phụ thuộc vào địa phương và các hiệp định. Gánh nặng của doanh nghiệp vào khoảng một phần ba quỹ lương; với lương cao, trần căn cứ đóng có tác dụng giảm nhẹ. Hai hành động sẽ triệt tiêu rủi ro: đăng ký trong 30 ngày và tính đúng căn cứ đóng theo quy định của thành phố.

CONTACTS

VITA LIBERTA LIMITED

www.vitaliberta.hk

Office room 68, 7/F, Woon Lee Commercial Building, 7 Austin Ave, Tsim Sha Tsui, Kowloon, Hong Kong

+852 6841 6177

legal@vitaliberta.com

Hangzhou office (China):

Room 815, Building 3, Zhonghao Wangjiang International, No. 332 Wangjiang East Road, Shangcheng District, Hangzhou City

Direct line:

+86 130 7361 7169